

BẢN TIN NGÀY NGHIÊN CỨU BIỂN ĐÔNG

(Cập nhật 06/10/2020)

Tình hình nổi bật

Trên Twitter cá nhân ngày 03/10, Sam Rainsy cho rằng việc Campuchia phá dỡ căn cứ của Mỹ ở nước này là dấu hiệu cho thấy mức độ can thiệp quân sự của Trung Quốc vào Campuchia. Mỗi quan hệ như vậy đã vi phạm Hiến pháp Campuchia và gây nguy hiểm cho sự ổn định của khu vực. Sam Rainsy đăng tải thông điệp ngay sau khi tòa nhà ở Căn cứ Hải quân Ream, một căn cứ do Mỹ viện trợ được cho là đã bị phá hủy.

Thời báo Hoàn Cầu ngày 5/10 cho biết lần đầu tiên sau 70 năm, Thủy quân lục chiến Mỹ xây dựng một căn cứ mới ở đảo Guam. Căn cứ này dự kiến đi vào hoạt động từ mùa xuân năm sau và sẽ tiếp nhận 5000 binh lính Nhật Bản từ Okinawa. Ngoài ra, Mỹ còn tổ chức 3 trung đoàn ven biển, chú trọng xây dựng năng lực chiếm đảo.

Ngày 5/10, Đại sứ Đức cho biết việc Anh, Pháp, Đức lên tiếng về Biển Đông không phải là lần đầu, UNCLOS là "kim chỉ nam" để giải quyết các vấn đề trên biển. Ba nước đưa ra lập trường về Biển Đông trong bối cảnh hiện nay do: (i) EU cũng như cả ba nước có lợi ích liên quan đến an ninh, tự do hàng hải và hàng không ở Biển Đông; (ii) Trách nhiệm của ba nước trong bảo vệ quyền lợi chính đáng của mình và các quốc gia khác. Ngày 2/9, Đức đã công bố Chiến lược Ấn Độ Dương-Thái Bình Dương, trở thành nước thứ 2 ở châu Âu, sau Pháp chính thức đưa ra chiến lược cho khu vực Ấn Độ Dương-Thái Bình Dương.

Báo Sohu ngày 6/10 cho biết máy bay trinh sát RC-135 của Mỹ bay vào Biển Đông qua Eo biển Ba Sỹ để trinh thám. Báo dẫn nguồn một tài khoản Weibo cho biết không quân và hải quân Mỹ trong thời gian gần đây đã nhiều lần tiến vào vùng biển phía Nam Eo biển Đài Loan và Biển Đông với tần suất cao, sáng ngày 6/10 một máy bay trinh sát RC – 135 của Mỹ tiếp tục tiến vào Biển Đông từ Eo biển Ba Sỹ, máy bay của không quân Trung Quốc cũng tuần tra tại phía nam Eo biển Đài Loan.

Góc nhìn quốc tế

+Châu Âu-Mỹ:

Heather A. Conley và Bonnie S. Glaser (CSIS, Mỹ) ngày 5/10 nhận định căng thẳng hiện có giữa Mỹ-Đức và Mỹ-EU sẽ cản trở hợp tác xuyên Đại Tây Dương trong việc đối phó với Trung Quốc. Nhiều chuyên gia Đức lo ngại Mỹ đang thúc ép các nước châu Âu phải lựa chọn giữa Mỹ và Trung Quốc. Nếu châu Âu chọn con đường khác, Washington sẽ diễn giải đó là cách châu Âu chọn Bắc Kinh. Châu Âu hiện ngày càng có nhiều nhận định tương đồng với Mỹ về Trung Quốc, đơn cử như vấn đề Biển Đông hay công nghệ. Để duy trì, Mỹ và châu Âu cần có thêm các hoạt động đối thoại trên tinh thần trao đổi thẳng thắn, lắng nghe lẫn nhau và có cách tiếp cận chính sách chung để định hình chiến lược trong dài hạn.

Ngày 5/10, chuyên gia Jonathan Moss Giám đốc phụ trách Hàng hải và Thương mại của công ty luật DWF cho rằng sự hiện diện của Trung Quốc ở Biển Đông khiến các nước khác bị đặt trong tình trạng báo động và cảnh báo: "Tôi thấy rõ về nguy cơ xung đột toàn diện. Một điều chắc chắn rằng có nguy cơ xảy ra các sự cố riêng lẻ và như chúng ta đã biết, một chuỗi các sự cố đơn lẻ có thể dẫn đến một cuộc xung đột lớn". Cảnh báo trên được đưa ra trong bối cảnh Mỹ đang có các động thái tập trung khí tài ở khu vực Thái Bình Dương nhằm đối phó trước những động thái của Trung Quốc

+Châu Á-Trung Quốc:

Ngày 30/9, Lye Liang Fook trên ISEAS cho rằng Trung Quốc đang tiếp tục lượt tấn công hấp dẫn tiếp theo khi tiến hành các hoạt động ngoại giao con thoi, các cuộc gặp, tiếp xúc cấp cao và điện đàm với các nước Đông Nam Á thông qua các nền tảng số và phương thức truyền thống nhằm ngăn cản các nước Đông Nam Á trở nên quá thân thiết với Mỹ, hay nói cách khác, Trung Quốc muốn Đông Nam Á ít nhất là ở lập trường trung lập. Trong khi đó, các nước Đông Nam Á đề cao sự đa dạng hóa quan hệ đối ngoại của mình và ngày càng lo ngại các hành động của Trung Quốc ở Biển Đông.

Mohamed Zeeshan, nhà phân tích chính sách, Tổng biên tập trang Freedom Gazette, ngày 6/10 cho rằng, tranh chấp ở Biển Đông và Đông Á liên quan đến lợi ích của Mỹ và nhiều quốc gia khác, do đó khi xảy ra xung đột, một liên minh, hợp tác có

Mỹ, Nhật Bản hoặc Hàn Quốc sẽ giúp các nước bảo vệ lợi ích của mình. Trái lại, khi xung đột xảy ra ở biên giới với Trung Quốc, Ấn Độ chỉ có một mình. Trung Quốc biết điều đó và sẽ không từ bỏ hành động lấn chiếm. Do đó, Ấn Độ cần tăng cường liên kết, hợp tác với Đông Nam Á và Đông Á, tạo tranh chấp biên giới với Trung Quốc thành xung đột đa mặt trận. Ấn Độ cần từ bỏ cách tiếp cận phi liên kết, tham gia vào các thỏa thuận quốc phòng, hỗ trợ quân sự cho các đối tác khu vực.

Biên tập: Nguyễn Phương Hoài

@Viện Biển Đông - Học viện Ngoại giao

"Bản tin ngày Nghiên cứu Biển Đông" được soạn thảo từ các tài liệu công khai nhằm tổng hợp thông tin giúp bạn đọc. Các thông tin trong Bản tin không phản ánh quan điểm của Viện Biển Đông. Ban biên tập không chịu trách nhiệm đối với sự thay đổi về nội dung của tin gốc cũng như đường dẫn kèm theo đến các tin gốc.

Mọi ý kiến góp ý xin gửi về Viện Biển Đông - Học viện Ngoại giao, 69 Chùa Láng, Đống Đa, Hà Nội; email: scsi@dav.edu.vn.